

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Igor Kršiak, prednosta MsÚ
Číslo materiálu:	1600 / 2018
Názov materiálu:	Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 336/2016-MZ zo dňa 25.10.2016 (Návrh na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave po 31.5.2017)
Spracovateľ:	JUDr. Igor Kršiak, prednosta MsÚ Ing. Pavol Jakubčín, vedúci odboru komunálnych činností a ŽP
Napísal:	JUDr. Igor Kršiak, prednosta MsÚ
Prizvať:	/
Dátum rokovania MZ:	18.10.2018
Dátum vyhotovenia:	4.10.2018

Návrh na uznesenie:	<i>na osobitnej strane</i>
----------------------------	----------------------------

Podpis predkladateľa:	
------------------------------	--

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

prekovoalo

Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 336/2016-MZ zo dňa 25.10.2016 (Návrh na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave po 31.5.2017)

schvaľuje

zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 336/2016-MZ zo dňa 25.10.2016 (Návrh na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave po 31.5.2017), nasledovne:

1. v schvaľovacej časti A) v bode 4 písm. b) v prvej odrážke sa vypúšťa znenie:
„priemerný vek vozidiel zabezpečujúcich plnenie predmetu zmluvy, pričom maximálny priemerný vek vozového parku pre výkony MAD nesmie byť viac ako 8 rokov a maximálny priemerný vek vozidla zaradeného do výkonov MAD nesmie byť viac ako 12 rokov“
a nahrádza sa znením
„priemerný vek vozidiel zabezpečujúcich plnenie predmetu zmluvy, pričom maximálny priemerný vek vozového parku pre výkony MAD nesmie byť viac ako 10 rokov a maximálny vek vozidla zaradeného do výkonov MAD nesmie byť viac ako 16 rokov“
2. v schvaľovacej časti A) v bode 4 písm. b) sa vypúšťa nasledovné znenie piatej odrážky
„podiel nízko-podlažných alebo low entry vozidiel na celkovej počte vozidiel potrebných na plnenie predmetu zmluvy“
3. v schvaľovacej časti A) v bode 5 v predposlednej odrážke sa vypúšťa znenie:
„povinnosť dopravcu zložiť zábezpeku za celú dobu poskytovania služby vo výške 5.000.000 EUR s možnosťou zloženia zábezpeky poskytnutím bankovej záruky za uchádzača alebo zložením finančných prostriedkov na bankový účet mesta ako verejného obstarávateľa“
a nahrádza sa znením
„povinnosť dopravcu zložiť zábezpeku za celú dobu poskytovania služby vo výške 500.000 EUR s možnosťou zloženia zábezpeky poskytnutím bankovej záruky za uchádzača alebo zložením finančných prostriedkov na bankový účet mesta ako verejného obstarávateľa“
4. v schvaľovacej časti A) v bode 5 v poslednej odrážke sa vypúšťa znenie:
„dodávateľ služby sa zaväzuje každoročne znížiť náklady za úhradu vo verejnom záujme minimálne o 1% voči objednávateľovi Mestu Nitra“
a nahrádza sa znením
„dodávateľ sa zaväzuje každoročne k zmluvnému termínu predložiť objednávateľovi Mestu Nitra návrh na optimalizáciu, resp. zníženie nákladov oproti predchádzajúcemu roku, ktorý ale nebude vychádzať z návrhu na zníženie obslužnosti MAD alebo redukciu spojov“
5. v schvaľovacej časti A) sa vypúšťa nasledovné znenie bodu 6)
„úspešným uchádzačom bude ten uchádzač, ktorý dosiahne po realizácii elektronickej aukcie najvyššie hodnotenie ponuky“

Dôvodová správa

Na základe konzultácií Mesta Nitry, odborného konzultanta pre prípravu súťaže a obstarávacej agentúry boli identifikované otvorené otázky, ktorých úprava sa vyžaduje v rámci ďalšieho procesu verejného obstarávania.

V zmysle uvedeného bol spracovaný materiál na zmenu uznesenia č. 336/2016-MZ zo dňa 25.10.2016, ktorým sa sleduje úprava záväzných, resp. hodnotiacich kritérií tak, aby spĺňali požiadavky pre proces verejného obstarávania a boli logicky a zákonne zdôvodniteľné a obhájiteľné v procese verejného obstarávania.

Odôvodnenie jednotlivých bodov návrhu na zmenu uznesenia:

Ad 1/ *komentár ku kvalitatívnemu parametru úrovne technického riešenia v oblasti stanovenia priemerného veku vozidiel na 8 rokov a maximálny vek vozidla zaradeného do výkonov MHD na 12 rokov:*

Uvedená požiadavka vysoko prevyšuje bežné štandardné limity všeobecne využívané vo verejnej doprave. Priemerný vek autobusov bežne využívaných sa pohybuje okolo 10 – 12 rokov a autobus je v zhruba v 16 rokoch v cca $\frac{3}{4}$ svojho funkčného veku. Požiadavka na priemerný vek autobusov na 8 rokov a maximálny vek na 12 rokov (čo je odpisové obdobie) bude mať výrazný vplyv aj na ponúkanú cenu. Z uvedeného dôvodu navrhujeme stanoviť priemerný vek autobusov na 10 rokov a maximálny vek využívaných autobusov na 16 rokov (podobne ako si to zadefinoval aj samosprávny kraj). Pri dodržaní ostatných technických podmienok bude dodržaný štandard a aj cena za službu bude týmto pre mesto prijateľnejšia.

Ad 2/ *komentár k požiadavke na zavedenie hodnotiaceho kritéria – každoročný nárast podielu nízkopodlažných autobusov na celkovom počte vozového parku:*

Mesto Nitra zadefinovalo svoje požiadavky na kvalitatívnu úroveň technického riešenia a technických parametrov, kde stanovuje už prvotnú požiadavku do súťaže na minimálne 90%-tné plnenie prevádzkovania v rámci MAD nízkopodlažných autobusov počas celého trvania plnenia zmluvy. Pri prípadnom hodnotení kritéria uchádzača o ponúknutom každoročnom podiele nízkopodlažných autobusov je uvedené kritérium matematicky nelogická požiadavka na hodnotiace kritérium. Požiadavka minimálne 90 % uplatnenia nízkopodlažných autobusov počas celého trvania zmluvy je podľa odborného názoru vysoký a aj dostatočný trvalo požadovaný štandard.

Ad 3/ *komentár k podmienke pre dopravcu zložiť zábezpeku na celú dobu poskytovania služby vo výške 5.000.000,- EUR s možnosťou zloženia zábezpeky poskytnutím bankovej záruky:*

Návrh na zníženie zábezpeky na 500.000,-EUR je snaha prispôbiť výšku zábezpeky objemom predpokladaných výkonov vo verejnej doprave mesta Nitry (napr. v porovnaní so zábezpekou v prímestskej doprave) a tým v rozpore s ustálenou praxou neblokovať finančné prostriedky dopravcu na tak dlhé obdobie. Súčasne uvedený návrh sleduje snahu nastaviť výšku zábezpeky v zákonom obhájiteľnej výške tak, aby v rámci priebehu súťaže nebola napadnutá jej výške uchádzačmi ako neprimeraná.

Ad 4/ *komentár k požiadavke, aby sa dodávateľ služby zaviazal každoročne znížiť náklady za úhradu vo verejnom záujme minimálne o 1% voči objednávateľovi Mestu Nitra:*

Verejné obstarávanie má Kritérium – Celková nákladová cena za predmet zákazky s hodnotiacou váhou 70% a Kritérium – Kvalitatívna úroveň technického riešenia s porovnaním technických parametrov s hodnotiacou váhou 30%. Nakoľko základným východiskom pre hodnotiace kritérium cena je nákladová cena za 1 tarifný kilometer, pričom si v rámci osobitných obchodných podmienok Mesto Nitra vyhradzuje oprávnenie jednostranného zvýšenia/zníženia rozsahu dopravných služieb maximálne o 10% oproti východiskovému plánovanému rozsahu za celú dobu zmluvy, s ročným limitom maximálne do 1,5%, a to bez zmeny východiskovej ceny za tarifný km, je de facto nevykonateľný záväzok dodávateľa služby aby sa zaviazal každoročne znížiť náklady za úhradu skutočných výkonov minimálne o 1% voči objednávateľovi Mestu Nitra. Nie je právne a ani skutkovo opodstatnené, aby mesto malo oprávnenie zvyšovať rozsah výkonov a na druhej strane sankcionovať dopravcu za skutočnosť, že povinne neznižil výšku nákladov v presne stanovenej percentuálnej výške. Na základe uvedeného navrhujeme upraviť uvedené znenie povinnosti/zväzku dopravcu tak, aby predložil Mestu Nitra návrh na optimalizáciu, resp. zníženie nákladov oproti predchádzajúcemu roku,

ktorý ale nebude vychádzať z návrhu na zníženie obslužnosti MAD alebo redukcii spojov, a takýmto mechanizmom prispieť k záväzku dopravcu znížovať náklady v MAD.

Súčasne treba podotknúť, že schválená povinnosť 1% znižovania nákladov je ťažko aplikovateľná v prípade, keď sú uhrádzané nie vyúčtované celkové náklady vo verejnej doprave (doterajší spôsob fungovania) ale výkony určené podľa objednaných km na základe nákladovej ceny za 1 tarifný kilometer (nový spôsob fungovania).

Ad 5/ *komentár k povinnosti realizácie elektronickej aukcie:*

V danom prípade na základe odbornej konzultácie je odporúčené, aby nebol aplikovaný systém elektronickej aukcie pri kritériu „celková nákladová cena za predmet zmluvy“.

Uvedené je odporúčené z dôvodu, že pri elektronickej aukcie spravidla uchádzač nastavi výhodiskovú cenu vyššie, a to z dôvodu prípadného znižovania ceny v aukcii, pričom pri nízkej účasti uchádzačov v súťaži (napr. jeden-dvaja uchádzači) nemusí elektronickej aukcia prispieť svojim súťažným prostredím k takej cene, ktorú verejný obstarávateľ reálne očakáva a uchádzač môže dokonca uspieť s výškou ceny, ktorá je pre neho veľmi výhodná.

Súčasne k tomuto návrhu v prílohe predkladáme výkladové stanovisko Úradu pre verejné obstarávanie.

Mestské zastupiteľstvo v Nitre na svojom zasadnutí dňa 25.10.2016 schválilo nasledovné uznesenie:

U z n e s e n i e,
všeobecne záväzné nariadenie a ďalšie rozhodnutia
z 22. zasadnutia (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva
v Nitre, konaného dňa 25. októbra 2016

3. bod (mat. č. 792/2016)

Návrh na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave po 31.5.2017

U z n e s e n i e **číslo 336/2016-MZ**

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

p r e r o k o v a l o

Návrh na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave po 31.5.2017

A) s c h v a ľ u j e

uskutočnenie verejnej súťaže na obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme mestskej autobusovej dopravy pre potreby cestujúcej verejnosti v meste Nitra za nasledovných podmienok:

- 1) predmetom verejného obstarávania je zákazka na poskytnutie služby – obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme a zabezpečovanie mestskej autobusovej dopravy pre potreby cestujúcej verejnosti v meste Nitra na dobu účinnosti zmluvy 10 rokov*
- 2) uchádzač bude povinný splniť podmienky účasti v zmysle zákona o verejnom obstarávaní spočívajúce v osobnom postavení uchádzača, preukázania majetkovej účasti, finančného a ekonomického postavenia a technickej alebo odbornej spôsobilosti*
- 3) zábezpeka na zabezpečenie viazanosti ponuky bude v minimálnej výške 500.000 EUR s možnosťou zloženia zábezpeky poskytnutím bankovej záruky za uchádzača alebo zložením finančných prostriedkov na bankový účet mesta ako verejného obstarávateľa*
- 4) východiskovými kritériami hodnotenia ponúk budú:*
 - a) Kritérium – Celková nákladová cena za predmet zákazky spolu, určená ako súčin celkovej nákladovej ceny za 1 tarifný kilometer za prvý kalendárny rok služby a počtu plánovaných tarifných kilometrov za prvý kalendárny rok služby a obdobia účinnosti zmluvy 10 rokov*
s hodnotiacou váhou kritéria 70%
 - b) Kritérium – Kvalitatívna úroveň technického riešenia s porovnaním technických parametrov:*
 - priemerný vek vozidiel zabezpečujúcich plnenie predmetu zmluvy, pričom maximálny priemerný vek vozového parku pre výkony MAD nesmie byť viac ako 8 rokov a maximálny priemerný vek vozidla zaradeného do výkonov MAD nesmie byť viac ako 12 rokov*
 - podiel nových vozidiel na celkovej počte vozidiel potrebných na plnenie predmetu zmluvy*
 - podiel vozidlového parku s EURO 4,5,6 na celkovej počte vozidiel potrebných na plnenie predmetu zmluvy*

- podiel ekologických vozidiel energeticky a emisne menej náročných (elektrobuses, LPG a pod.) na celkovom počte vozidiel potrebných na plnenie predmetu zmluvy
- podiel nízko-podlažných alebo low entry vozidiel na celkovom počte vozidiel potrebných na plnenie predmetu zmluvy
- podiel technickej vyspelosti vozidiel podľa vybavenia: klimatizácia, wifi, elektronické informačné a komunikačné prostriedky a pod. na celkovom počte vozidiel potrebných na plnenie predmetu zmluvy
- podiel reklamného priestoru poskytnutého uchádzačom pre Mesto Nitra bezodplatne z celkového objemu reklamy a výška paušálneho príspevku poskytnutá uchádzačom Mestu Nitra za jedno vozidlo zaradené do výkonov MAD za oprávnenie nosiča reklamy s minimálnym podaním 350,- EUR/mesiac
- iné benefity (napr. investičný benefit podpory nemotorovej osobnej dopravy verejnosti s integráciou na mestskú autobusovú dopravu a pod.)

s hodnotiacou váhou kritéria 30%

5. *s osobitnými obchodnými podmienkami nasledovne:*

- podiel prípadných subdodávateľov pre ročné plnenie nesmie presiahnuť 15% celkového ročného plnenia
- záväzok dopravcu pristúpiť k všetkým úkonom navodenia integrovaného dopravného systému vo verejnej doprave
- záväzok dopravcu zahrnúť do vozového parku vozidlá objednávateľa obstarané alebo získané z vlastných zdrojov alebo z mimorozpočtových zdrojov
- záväzok dopravcu zabezpečiť každý rok zvýšenie o minimálne 3% podielu ekologických vozidiel energeticky a emisne menej náročných na celkovom počte vozidiel potrebných na plnenie predmetu zmluvy
- oprávnenie objednávateľa jednostranného zvýšenia/zníženia rozsahu dopravných služieb maximálne o 10% oproti východiskovému plánovanému rozsahu za celú dobu zmluvy, s ročným limitom maximálne do 1,5%, a to bez zmeny východiskovej ceny za tarifný km
- povinnosť dopravcu poskytovať služby podľa schválených cestovných poriadkov objednávateľa, v prípade zmeny cestovného poriadku túto objednávateľom schváliť najneskôr do 11 mesiaca roku predchádzajúceho, resp. v inej lehote po dohode s dopravcom
- úhrady za služby budú uskutočňované formou mesačných zálohových platieb
- povinnosť dopravcu vyúčtovať výkony MAD do 30.4. nasledujúceho roku
- povinnosť objednávateľa uhradiť vyúčtovaný nedoplatok, resp. povinnosť dopravcu vrátiť vyúčtovaný preplatok najneskôr do 30.6. nasledujúceho roku
- záväzok dopravcu umožniť objednávateľovi na dobu účinnosti zmluvy schváliť jedného zástupcu objednávateľa do dozornej rady spoločnosti (dopracu)
- povinnosť dopravcu zložiť zábezpeku za celú dobu poskytovania služby vo výške 5.000.000 EUR s možnosťou zloženia zábezpeky poskytnutím bankovej záruky za uchádzača alebo zložením finančných prostriedkov na bankový účet mesta ako verejného obstarávateľa
- dodávateľ služby sa zaväzuje každoročne znížiť náklady za úhradu vo verejnom záujme minimálne o 1% voči objednávateľovi Mestu Nitra

6. *úspešným uchádzačom bude ten uchádzač, ktorý dosiahne po realizácii elektronickej aukcie najvyššie hodnotenie ponuky*

B. z r u š u j e

uznesenie Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 230/2016-MZ zo dňa 28.7.2016

C. s c h v a ľ u j e

predĺženie platnosti Zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme v mestskej doprave vykonávanej autobusmi uzatvorenej so spoločnosťou ARRIVA NITRA a. s. ako dopravcom (č. j. 175/07/OKČ zo dňa 6.3.2007) na dobu určitú do 31.12.2019 s právom objednávateľa ukončiť zmluvný záväzok formou výpovede s 2 mesačnou výpovednou dobou uplatnenou po právoplatnom ukončení verejného obstarávania a uzavretím zmluvy s úspešným uchádzačom

D. s c h v a ľ u j e

pracovnú komisiu pre dohľad nad priebehom verejnej súťaže na obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave pre potreby cestujúcej verejnosti v meste Nitra v zložení:

poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre

p. Ján Grešo

p. Miloš Dovičovič

p. Miroslav Mikulášik

p. Miloslav Hatala

p. Marta Rácová

p. Igor Kršiak, prednosta mestského úradu

p. Pavol Jakubčín, vedúci OKČaŽP

u k l a d á

vedúcemu Odboru komunálnych činností a životného prostredia

zabezpečiť proces uzatvorenia dodatku k zmluve a spolu s dotknutými útvarmi MsÚ, prípadne cestou externej, odborne spôsobilaj osoby spracovať podmienky verejnej súťaže a zabezpečiť proces verejného obstarávania podľa tohto uznesenia

T: 02/2017

Výkladové stanovisko č. 6/2012

k § 43 zákona o verejnom obstarávaní

Neobmedzená povinnosť použiť elektronickú aukciu sa vzťahuje len na zadávanie zákaziek na dodanie tovaru. Pri zadávaní zákaziek na uskutočnenie stavebných prác a poskytovanie služieb sa elektronická aukcia použije vtedy, ak povaha predmetu zákazky umožňuje dodržať princípy verejného obstarávania (v kontexte s použitím elektronickej aukcie predovšetkým princípu hospodárnosti a efektívnosti).

Odôvodnenie:

Podľa § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinný pri verejnom obstarávaní uplatňovať okrem iných aj princípy hospodárnosti a efektívnosti. V kontexte používania elektronickej aukcie má najväčšiu relevanciu princíp hospodárnosti, ktorý znamená najmä, že verejný obstarávateľ a obstarávateľ vynakladá na obstaranie predmetu zákazky prostriedky len v nevyhnutnej miere, pričom princíp efektívnosti zároveň túto nevyhnutnú mieru viaže na predmet zákazky s cieľom dosiahnuť za vynaložené prostriedky čo možno "najlepšie" plnenie. Princíp hospodárnosti a efektívnosti je porušený nielen vtedy, ak je hodnota plnenia nepomerne "nižšia" než vynaložené prostriedky, ale aj vtedy, ak s cieľom vynaložiť čo najmenej prostriedkov získa verejný obstarávateľ a obstarávateľ plnenie, ktoré nespĺňa požadované kvalitatívne parametre, je dodané iné menej hodnotné plnenie, alebo v najhorších prípadoch plnenie nie je dodané vôbec, prípadne nie je dokončené. Princíp hospodárnosti a efektívnosti je teda dodržaný len vtedy, ak sú prostriedky vynaložené v nevyhnutnej miere a zároveň efektívne vo vzťahu k získanému plneniu. Z uvedeného dôvodu by v zmysle § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní mal verejný obstarávateľ a obstarávateľ voliť pri obstarávaní predmetu zákazky taký postup a nástroje, pri použití ktorých sa vyhne neefektívnym (teda protizákonným) výsledkom verejného obstarávania.

V zmysle § 43 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní je účelom elektronickej aukcie zostaviť poradie ponúk automatizovaným vyhodnotením, ktoré sa uskutoční po úvodnom úplnom vyhodnutí ponúk, pričom logickým cieľom použitia tohto inštitútu je dosiahnutie zlepšenia predložených ponúk. Z legálnej definície účelu elektronickej aukcie, ako aj ďalších zákonných podmienok jej realizácie vyplýva, že predmetom elektronickej aukcie môže byť iba posudzovanie aktualizovaných cien alebo iných kvantifikovateľných hodnôt. Tomu zodpovedajú aj ustanovenia § 43 ods. 1 a 5 zákona o verejnom obstarávaní.

Vychádzajúc z § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní musí byť aj pri použití elektronickej aukcie dodržaný princíp hospodárnosti a efektívnosti. Z uvedeného vyplýva, že automatizované zostavenie poradia ponúk musí viesť k výberu takej ponuky, ktorá, ako výsledok verejného obstarávania, bude na strane verejného obstarávateľa a obstarávateľa viesť k dodržaniu jeho povinností podľa § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Inými slovami, nielen spôsob použitia elektronickej aukcie, ale aj prípady, kedy sa elektronickej aukcia použije, musia vždy sledovať naplnenie princípu hospodárnosti a efektívnosti. Z uvedeného princípu vychádzajú aj ustanovenia § 43 ods. 2 a 3 zákona o verejnom obstarávaní obsahujúce pozitívne a negatívne vymedzenie zákaziek, pri ktorých sa použije, resp. nepoužije elektronickej aukcia:

- a) Pri obstarávaní tovarov sú verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinní použiť elektronickej aukciu vždy.
- b) Pri obstarávaní služieb zákon obsahuje negatívne vymedzenie služieb, pri obstarávaní ktorých sa aukcia nepoužije - ak jej charakteristické parametre a hodnoty nie sú kvantifikovateľné a nemožno ich vyjadriť podľa § 43 ods. 5 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní a tiež pozitívne vymedzenie služieb, pri ktorých sa aukcia použije - ak možno presne určiť technické požiadavky týkajúce sa predmetu zákazky. Pokiaľ ide o prvý prípad, tento sa týka služieb, pri ktorých sú charakteristické parametre predmetu zákazky nekvantifikovateľné (a spravidla významnejšie ako cena). Pôjde predovšetkým o služby, ktorých hlavným predmetom je intelektuálne plnenie (právne služby, analytické služby, vedecká a výskumná činnosť, služby architektov atď.), ktorého kvalitu nie je možné vyhodnotiť kvantifikovateľnou hodnotou. Použitie aukcie by v týchto prípadoch predstavovalo reálne riziko, že znížením ceny dôjde k uprednostneniu ceny na úkor kvality obstaranej služby. Druhý prípad bude obdobný ako nižšie uvedené podmienky (ne) použitia aukcie pri obstarávaní stavebných prác.
- c) Pri stavebných prácach zákon o verejnom obstarávaní obsahuje iba pozitívne vymedzenie stavebných prác, pri ktorých sa aukcia použije - ak možno presne určiť technické požiadavky týkajúce sa predmetného predmetu zákazky. Je zrejmé, že rozhodujúcim pre posúdenie splnenia vyššie uvedenej podmienky je výklad pojmu „presné určenie technických požiadaviek týkajúcich sa predmetu zákazky“.

Zákon však vymedzenie tohto pojmu neobsahuje a nestanovuje ani objektívnu požadovanú mieru presnosti technických požiadaviek, prostredníctvom ktorých sa má dosiahnuť jednoznačnosť, úplnosť a nestrannosť opisu predmetu zákazky. Príloha č. 5 zákona obsahuje iba zdroje informácií, z ktorých technické požiadavky vychádzajú. Berúc do úvahy definície týchto zdrojov (napr. technické požiadavky na stavebné práce na účely tohto zákona vychádzajú z technických špecifikácií, ktorými sa určujú charakteristické vlastnosti stavebných prác, ktoré umožňujú, aby stavebné práce boli opísané tak, aby spĺňali určený účel), ustanovenie § 34 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní (technické požiadavky musia byť určené tak, aby bol zabezpečený rovnaký prístup pre všetkých uchádzačov alebo záujemcov a bola zabezpečená čestná hospodárska súťaž) a základné princípy verejného obstarávania môžeme konštatovať, že presnosť technických požiadaviek bude iba výnimočne absolútna, t.j. obsahujúca presnú požiadavku na každý parameter, ktorým je objektívne možné obstarávaný predmet definovať. Dôvody sú nasledovné:

1. Cieľom opisu predmetu zákazky nie je absolútne vyčerpávajúco definovať jeho technické parametre, ale vymedziť tie, ktoré zabezpečia súlad predmetu plnenia s platnými technickými normami a tie, ktoré sú podstatné pre zabezpečenie účelu, na ktorý má predmet obstarávania slúžiť.
2. Príliš konkrétne požiadavky na predmet zákazky, presahujúce rámec jeho účelu, môžu znamenať porušenie ustanovenia § 34 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní, a tiež princípu nediskriminácie. V prípade stavebných prác pôjde zrejme najmä o prípady, kedy verejný obstarávateľ/obstarávateľ musí uchádzačom umožniť ponúknuť ekvivalentné plnenia (spočívajúce v odlišnom technickom riešení poskytujúcom rovnaký alebo lepší výsledok).
3. Presné určenie technických požiadaviek nie je fakticky možné. Pôjde o prípady, kedy verejný obstarávateľ/obstarávateľ v čase vyhlásenia verejného obstarávania objektívne nedisponuje a nemôže disponovať informáciami predpokladajúcimi presné určenie technických požiadaviek na predmet zákazky. V prípade stavebných prác existuje v praxi množstvo predmetov zákaziek, pri ktorých v čase vyhlásenia postupu zadávania zákazky, ani v čase uzavretia zmluvy s úspešným uchádzačom, nie je možné absolútne presne definovať obsah plnenia.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno konštatovať, že v prípade stavebných prác je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinný použiť elektronickú aukciu iba v prípadoch, ak je podľa práva aj fakticky možné presne určiť technické požiadavky týkajúce sa predmetu zákazky. V ostatných prípadoch nie je povinný použiť elektronickú aukciu. Dôvodom je riziko (rovnako ako v prípade služieb opísaných vyššie) znižovania ceny na úkor kvality (schopnosti úspešného uchádzača plniť riadne). Skutočnosť, že predmet zákazky nie je detailne špecifikovaný (hoci jeho opis spĺňa zákonné podmienky) vytvára priestor pre uchádzačov, aby pre niektoré časti (položky) tvoriace predmet zákazky ponúkli v súlade s naplnením účelu zákona vlastné riešenie tak po stránke technickej, kvalitatívnej ako aj cenovej tak, aby verejný obstarávateľ, obstarávateľ mali príležitosť vybrať si najvhodnejšiu ponuku zabezpečujúcu „value for money“. Pokiaľ je v takýchto prípadoch na uchádzačov vytváraný prostredníctvom elektronickej aukcie tlak na znižovanie ceny, existuje objektívny predpoklad, že to bude na úkor kvality týchto riešení. Možným neprimeraným znižovaním ceny hrozí dokonca aj riziko nesplnenia, prípadne neúplného splnenia predmetu zákazky, a dokonca by možným neprimeraným znižovaním ceny hrozilo aj nesplnenie, prípadne neúplné splnenie predmetu zákazky zo strany úspešného uchádzača.

Záver:

Napriek nie celkom jednoznačnej právnej úprave je správne domnievať sa, že cieľom vylúčenia niektorých zákaziek spod povinnosti použiť pri ich obstarávaní elektronickú aukciu je potreba vyhnúť sa porušeniu nadradených princípov verejného obstarávania, predovšetkým v kontexte aukcie princípu hospodárnosti a efektívnosti. Dôvodom je povaha niektorých zákaziek, pri ktorých (i) nekvantifikovateľné významné parametre obstarávaných služieb alebo (ii) presne nešpecifikovateľné technické parametre vytvárajú významné riziko, že cena predmetu zákazky bude neprimerane uprednostnená na úkor kvality a riadnej realizácie obstaraného plnenia.

Úrad pre verejné obstarávanie

Splnenie podmienok nepoužitia elektronickej aukcie je však vždy potrebné posudzovať ad hoc. V prípade stavebných prác pôjde zrejme väčšinou o prípady, kedy je umožnené predloženie ponuky s ekvivalentom dotknutých častí predmetu zákazky (napríklad postup podľa tzv. „žltého“ FIDICU) alebo iné prípady kedy charakter stavby objektívne neumožňuje jej presnú technickú špecifikáciu. V prípade služieb potom pôjde zjavne väčšinou o služby založené na intelektuálnom plnení.

Bratislava 13. 9. 2012

Ing. Zita Táborská
predsedníčka úradu